

Praktijkplatform SWVG

Leuven, 08 juli 2008

Provinciehuis Leuven

14.00 – 16.30 uur

Vrije Universiteit Brussel

Samenstelling Praktijkplatform

Kabinetsmedewerkers en Kenniscentrum WVG	Vlaams Welzijnsverbond	Federatie van Diensten Gezinszorg/Familiehulp
Vlaamse Confederatie van Social Profit Ondernemingen	SIMILES	vzw Uilenspiegel
Integrale Jeugdhulp	Gezinsbond vzw	Vibeg
PPJ (werkgeversfederatie jeugdhulp)	CLB (provinciaal onderwijs, vrij onderwijs, ovsg)	Verbond van Verzorgingsinstellingen
Vereniging voor alcohol en andere drugproblemen	Wit-Geel Kruis	Samenlevingsopbouw Vlaanderen
Intermutualistisch Agentschap	Sensoa	VSO-Gezondheid
Ouderen Overleg Comité	Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie	Steunpunt Algemeen Welzijnswerk
Federatie Onafhankelijke Seniorenzorg	Pluralistisch Platform Gehandicaptenzorg	Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen
Steunpunt tot bestrijding van armoede en sociale uitsluiting	VVSG	Julie Renson Stichting
VVP-welzijn en VVP-sociale kaart	VZW- De Link	Federatie autonome CAW's
KVG-Nationaal	OSBJ (ondersteuningsstructuur bijzondere jeugdzorg)	Ferubel Vlaanderen
Vlaams patiëntenplatform	Vlaams Meldpunt Ouderenmisbehandeling	vzw Jongerenbegeleiding

De regio's

Antwerpen-Noord: OUD-BORGERHOUT, SCHIJNPOORT-DAM, BINNENSTAD
(PARTIEEL)

Brussel-Noord: JETTE, GANSHOREN, SINT-JANS MOLENBEEK, SINT-AGATHA
BERCHEM, KOEKELBERG, LAKEN, NEDER-OVERHEENBEEK, HAREN

Geel: BALEN, GEEL, LAAKDAL, MEERHOUT, MOL

Genk: AS, DIEPENBEEK, GENK, OPGLABBEEK, ZUTENDAAL

Gent: LEDEBERG, GENTBRUGGE, OUD-GENTBRUGGE, ZWIJNAARDE, SINT-DENIJS
WESTREM, GENT BINNENSTAD (PARTIEEL – o.a. STATIONSBUURT EN
OMGEVING UZ)

Ieper: HEUVELLAND, IEPER, LANGEMARK-POELKAPELLE, MESEN, POPERINGE,
VLETEREN, ZONNEBEKE

Oostende: BREDENE, DE HAAN, GISTEL, ICHTEGEM, MIDDELKERKE, OOSTENDE,
OUDENBURG

Oudenaarde: HOREBEKE, KLUISBERGEN, KRUISSHOUTEM, MAARKEDAL,
OUDENAARDE, RONSE, WORTEGEM-PETEGEM, ZINGEM

Tielt-Winge: AARSCHOT, BEKKEVOORT, DIEST, HOLSBEEK, LUBBEEK,
SCHERPENHEUVEL-ZICHEM, TIELT-WINGE

Agenda

Korte toelichting onderzoeksprojecten en discussie:

- JOnG! Kristien Lacluyse
- KANS Prof. dr. Chantal Vanaudenhove
- VRAAG Prof. dr. Ann Buysse
- VoZs Prof. dr. Anja Declercq
- PoP Prof. dr. Lea Maes
- Concept-mapping Prof. dr. Chantal Van Audenhove
- Economische cel Prof. dr. Lea Maes
- *Catalogus evidence based practices* Prof. dr. Lea Maes

Programma 1a

Jeugd & Gezin

Kristien Lacluyse

Samenwerking

0-jarigen

- Samenwerking met Kind & Gezin
  - Regioteamleden: informeren en motiveren van ouders!
- Interviews aan huis bij kansarme/allochtone gezinnen: samenwerking met hogescholen

6- en 12-jarigen

- Samenwerking met CLB

Stand van zaken

0-jarigen

- Gestart op 1 mei 2008
- ± 300 ouders hebben al toegestemd!
- 1^e bevraging verdiepingsgroep wordt voorbereid (start: november 2008)

6- en 12-jarigen

- Start: september-oktober 2008
- Folders, vragenlijsten zijn in ontwikkeling
- Contacten met CLB over samenwerking zijn lopende

Knelpunten

- Bereiken van kansarme en allochtone gezinnen
  - In alle cohorten
  - Extra knelpunt 6- en 12-jarigen: enkel schriftelijke contactname met gezinnen

Programma 1b

KANS
Kwetsbaarheid Aanpakken
IN de Samenleving

Prof.dr. Chantal Van Audenhove

Samenwerking: afstemmingsfase

- Interviewers: studenten Hogescholen en vrijwilligers via vacatures www.vrijwilligers.be; sleutelfiguren in de regio's
- Partners screening: CAW's, OCMW's uit de acht Vlaamse SWVG – regio's
- Eerste voorstelling onderzoek aan directie/contactpersonen (begin mei): aanpassing oz – opzet op basis van bedenkingen
- Telefonische terugkoppeling (mei) en planning samenwerking
- Voorstelling project in de voorzieningen en discussie (eind mei – begin augustus)
- Telefonische terugkoppeling en planning toelichting pakketten (juli – augustus)
- Introductie ondersteunende tools en toelichting voor hulpverleners (eind augustus – begin september)

Stand van zaken

- Afstemmingsfase met de voorzieningen: overgrote merendeel geïnteresseerd en bereid tot samenwerking
- Concrete samenwerkingsafspraken met de Hogescholen: voldoende enquêteurs inzetbaar maar afhankelijk van periode
- Screeningtools en vragenlijsten: finalisering
- Ontwikkeling trainingsmodule interviewers
- Start onderzoek: eind augustus/begin september

Knelpunten

- Inclusiecriteria beheersen van het Nederlands (vooral in de steden)
- Regio-afbakening op basis van Kind en Gezin
- Haalbaarheid vooropgestelde aantal respondenten sterk regio-afhankelijk + zonder tegemoetkoming respondent/hulpverlener?
- Rolconflict hulpverlenersrelatie-uitnodiging onderzoek (slechts bij minderheid)
- Werkdruk praktijk, samenknoping met andere onderzoeken, LSB's
- Garantie meerwaarde praktijk van groot belang

Programma 1b

VRAAG

& Aanbod

VRAAG is een
Vlaams Regio-onderzoek
bij Adolescenten met een handicap
en hun Gezin.

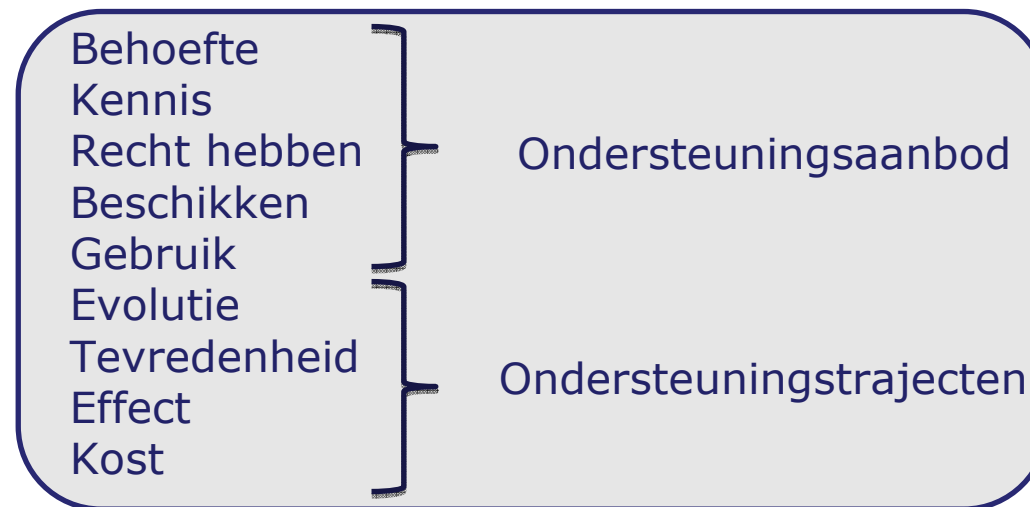
Prof.dr. Ann Buysse

VRAAG: Vlaams Regio-onderzoek bij met een Adolescenten handicap en hun Gezin

■ Onderzoeksprogramma VRAAG

Doelstelling: Ondersteuningstrajecten van adolescenten met een handicap en hun gezin in kaart brengen in 8 Vlaamse regio's

Onderzoeksvragen:

VRAAG: Vlaams Regio-onderzoek bij met een Adolescenten handicap en hun gezin

Opstart onderzoeksprogramma **VRAAG**

- **Onderzoeksopzet:**

- Onderzoeksprotocol, Vragenlijsten (6 versies), Informatiefolder en Informed consents
  - laatste stadium van inhoudelijke ontwikkeling
  - Lay-out werk en druk gepland voor de zomermaanden

- **Afname:**

- Geplande start afname vragenlijsten onderzoeksproject **VRAAG** eind september.

Samenwerking

Partners

- Vlaams Agentschap Personen met een Handicap

- Aanreiken onderzoekspopulatie uit hun databestand 2105 Adolescenten (16 tot 23 jaar) en hun gezin in 8 geselecteerde Vlaamse regio's).
- Rekrutering van deze adolescenten en hun gezin verloopt via het VAPH

Samenwerking

Partners

- Hogeschool-Universiteit Brussel, departement Ehsal
  - Hulp bij afname vragenlijsten en verwerking van gegevens
  - In ruil voor: Steekproeftrekking uit onderzoekspopulatie *VRAAG* voor eigen onderzoek

Vragen en knelpunten

Vragen:

- Naast overkoepelende samenwerking VAPH en praktische samenwerking HUB nog mogelijkheden tot samenwerking op regionaal vlak?
  - Welke organisaties ?
  - Samenwerking op welk vlak (informerende koepelorganisaties,...) ?

Verwachte knelpunten:

- Lage respons in bepaalde subpopulaties:
  - Kansarmen
  - Migranten
- Moeilijker bereiken gezinnen van adolescenten levend in een pleeggezin, instelling,....
(We willen het gezin bevragen waar de adolescent zich het vaakst bevindt.)

Programma 1c

Ouderen

Prof.dr. Anja Declercq

Samenwerking

- Project werd in elke gemeente geïntroduceerd bij bevoegde schep en, seniorenconsulent en/of personeel OCMW
- Screening: samenwerking met Wit-Gele Kruis, VVDG en VZW Isis-De Leuning
- Interviewers: samenwerking met Okra, OOK, ...

Stand van zaken

- Vragenlijsten klaar
- Screening gestart
- Opleiding interviewers bezig

Knelpunten

- Nog meer interviewers nodig
- Aantal gemeenten voelt zich overvraagd

PROGRAMMA 2

Bevorderen van gezonde voeding en beweging bij jonge kinderen

Prof. Dr. Lea Maes

Inleiding

- Project kadert binnen de geactualiseerde Vlaamse gezondheidsdoelstelling over voeding en beweging (gezondheidsconferentie van oktober 2008)
- Focus op jonge kinderen en hun gezinnen binnen de community.
- Optimale samenwerkingsverbanden met V.I.G., LOGO's en alle instellingen die in het veld de boodschap naar een gezonde voeding en voldoende beweging uitdragen.

Doelstellingen

- **Algemene doelstelling**

Onderzoek naar de effectiviteit, efficiëntie en de organisatie van het preventieve aanbod m.b.t. gezonde voeding en beweging

- **Specifieke doelstellingen**

1. Ontwikkelen multicomponent interventie gericht op de gedragsdeterminanten binnen de gemeenschap, de school, het gezin en binnen het individu
2. Doel: gezonde voeding en beweging te promoten bij peuters, kleuters en kinderen uit het lager onderwijs en hun gezinnen.
3. Evaluatie verschillende aspecten van dit multicomponent interventieprogramma: effectiviteit op gedrag, haalbaarheid, efficiëntie

Methodologie

- 'Community trial design'
- 6 gemeenschappen: 3 controle en 3 interventie
  - Controle gemeenschap: Diest + Holsbeek + Lubbeek, Ieper en Langemark-Poelkapelle, Aarschot
  - Interventie gemeenschap: Gent 1, Oudenaarde en Oostende
- 2700 kinderen en hun ouders
  - 1ste cohorte: 12-18 maanden
  - 2de cohorte: 2,5-5 jaar
  - 3de cohorte: 6 jaar

Duur interventie: 36 maanden (niet voor 1ste cohorte)

Tijdslijn

- **2008**
Mei-Oktober 2008:
pretesten 12-18 maanden en hun ouders
pretesten 2,5-5 jarigen en hun ouders
pretesten 6 jarigen en hun ouders
- **2009**
Juni 2009: postmeting cohorte 1-1,5-jarigen en hun ouders
jaarlijkse meting cohortes 2,5j-5j en 6j en hun ouders
- **2010**
Juni 2010: jaarlijkse meting cohortes 2-5j-5j en 6j en hun ouders
- **2011**
Juni 2011: postmeting cohortes 3-5j en 6j en hun ouders

Interventie

- Aangepast aan de nieuwe Vlaamse gezondheidsdoelstellingen:
  - Waterconsumptie promoten
  - Melkconsumptie promoten
  - Fruit en groenten promoten
  - Restgroep beperken
  - Beweging promoten
  - Sedentariteit verminderen
- Omgeving (vb. buurt speelpleintjes, acties in winkels)
- School (gezondheidsbeleid op school)
- Ouders

Stand van zaken: 1ste cohorte (12-18 maanden)

- Veldwerk bezig in 5 regio's/6 communities: Gent, Oostende, Ieper, Oudenaarde en Tielt-Winge
- Aantal kinderdagverblijven zeer regioafhankelijk (grootstedelijk fenomeen)
- Op dit moment tussen de 350 en 400 kinderen gemeten/gewogen (respons ouders?)
- Augustus 2008: uitbreiding met 2 regio's: Genk en Geel

Oorspronkelijke lijst Kind en Gezin: 98 kinderdagverblijven

49 deelnames, 9 onbeslist, 40 weigeringen:

- 11: verkeerde doelgroep (>18 maanden)
- 8: bestaan niet meer of gaan stoppen
- 4: te druk (*)
- 3: slechte ervaringen met onderzoek (*)
- 14: geven geen reden op (*)

(*) kunnen nog in de toekomst door het plaatselijke LOGO gecontacteerd worden om alsnog deel te nemen

Stand van zaken: 2de (2,5-5 jaar) en 3de cohorte (6 jaar)

- overleg met LOGO's betrokken regio's
- verkennen bestaande platforms
- overlegmomenten met de logo's apart (+ eventueel CLB's)
- in de toekomst samenkomst alle betrokken logo's (aug 2008)
- start basismetingen in de scholen september 2008
- 4 thesisstudenten UGent veldwerk
- Samenwerking Lessius hogeschool: 4 docenten + max. 8 scriptiestudenten voor de Proces Evaluatie
- Samenwerking met departement "Rega" (opleiding voeding en dieet) van het KHLeuven
uitgebreide bevraging voeding en beweging (accelerometers) van de peuters

3 uitdagingen

Dr. Bert Lambeir

Uitdagingen

1. De regio's: 8 Vlaamse en 1 Brusselse
(+) een grondig en integratief onderzoek met sterke lokale herkenbaarheid
(-) overbevraging regio's
2. De lokale partners
(+/-) wisselende reacties
3. Doelgroepen
(+) includeren van kwetsbare groepen die doorgaans uit onderzoek blijven
(-) bereik en motivering

Concept-mapping

Prof.dr. Chantal Van Audenhove

Concept-mapping

- Proces van concept mapping: doorlopen in alle regio's (januari – juni)
- Resultaten van het regionale groepsproces: september
- Overzicht deelnemers:

Deelnemers structureringsfase

Regio	N
Tielt - Winge	25
Gent	21
Antwerpen	18
Genk	18
Ieper	17
Oostende	16
Geel	14
Oudenaarde	13
Totaal	142

Deelnemers structureringsfase

Betrokkenengroepen	N
Management voorziening	58
Hulpverleners	48
Beleid	19
Onderzoekers	14
Zorggebruikers	2
Mantelzorger	2
Totaal	143* (1 deelnemer met 2 functies)

Deelnemers structureringsfase

WVG - sectoren	N
Management en hulpverleners	
OCMW	26
Vzw's	19
Thuiszorg	19
CGG/CST/CBJ	11
Mutualiteiten	10
CAW's	9
CLB's en Logo's	7
Residentiële sector/ ziekenhuizen	4
Huisarts	1
Totaal	106

Gezondheids- en Welzijnseconomische cel

Prof.dr. Lea Maes

- Start ad hoc project september 2008
- Promotoren:
  - Prof. Dr. L. Annemans (UGent)
  - Prof. Dr. S. Simoens (KuLeuven)

Finaliteiten

- Search naar modellen voor kostenberekening en economische evaluatie van welzijnsinterventies
- Evaluatie van de voor- en nadelen van deze modellen en de toepasbaarheid daarvan in de Vlaamse situatie
- Case study: toepassing van het meest geschikte model (of modellen) binnen twee werkvormen van de bijzondere jeugdzorg: mobiele hulpverlening in thuisbegeleiding en residentiële hulpverlening in begeleidingstehuizen

Inventaris Evidence Based Practices

Prof. Dr. Lea Maes

Inventaris Evidence Based Practices

De drie parameters voor een kwaliteitsvolle 'evidence based practice' zijn :

- de doelgerichtheid of 'efficacy' (*wetenschappelijke evidentie*),
- de effectiviteit of 'effectiveness' (*contextuele evidentie*)
- de efficiëntie/rechtvaardigheid: 'efficiency/equity'
(beleidsgerichte evidentie)

Inventaris

in opbouw

on line tool

zorg en preventie

**deel preventie: literatuurstudie (wetenschappelijke
evidentie)**

Structuur Preventie

- O Probleemgebied
  - Voeding
  - Fysieke activiteit
  - ...
  - ...
- O Doelgroep
  - Jongeren tot 18 jaar
  - Volwassenen
  - Ouderen
- O Onderwijs
  - Lager onderwijs
  - Secundair onderwijs
  - Ander onderwijs
- O Werkplek
  - ...
  - ...
  - ...
- O Land
  - Vlaanderen
  - België
  - Nederland
  - Andere
- O Effectiviteit
  - Sterk
  - Gemiddeld
  - Zwak
- O Alfabetisch

Sleutelwoorden Titel

- Beschrijving
- Theoretische onderbouwing
- Setting
- Deelnemers
- Studie design
- Duur van de interventie
- Effecten: determinanten, gedrag, BMI
- Beoordeling effectiviteit...
- Referenties
- Beschikbaarheid programma